

ÄMNESKOPPLINGAR- UPPSLAG OCH IDÉER

Syfte: Uppslag och idéer hur kopplingar mellan studie- och yrkesvägning som hela skolans ansvar och ämnen.

Målgrupp: åk 7-9

GENOMFÖRANDE

Nedan kommer uppslag och idéer presenteras som kan koppla studie- och yrkesvägledning till hela skolans ansvar genom ämneskopplingar. Idéerna kan formas och utvecklas efter eget tycke.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Språk	2
SO	3
Praktisk-estetiskt	4
MA-NO-TE	6

SPRÅK

ENGELSKA

- Hur ser skolsystemet ut i olika länder? College utomlands, hur fungerar det?
- Undersök hur man inom olika yrken har användning av engelska språket.
- Vad heter olika yrken på engelska
- Beskriva sig själv på engelska, lära sig egenskaper och förmågor på engelska.
- Göra en reklamfilm för ett företag som kan användas i internationell marknadsföring. (fiktivt)
- Yrkestexter- hur ser en engelsk manual ut, vanligt förekommande arbetsredskap

MS

- Fråga företag på vilket sätt de har användning av språk. Vilka språk är vanligast förekommande inom olika branscher. Efterfrågan på språkkunskaper.

SVENSKA

- CV och personligt brev
- studera ett bristyrke och göra en reklamfilm om det
- Göra ett eget spel för en lägre årskurs- formulera spelregler och text på rätt nivå mot målgruppen
- Skriva en saga för en lägre årskurs/Förskola, t.ex. om ett yrke- läsa upp för en barngrupp.
- Bjuda in journalist/författare/låtskrivare för att berätta hur det är att arbeta med text.
- arbeta med argumentation/debatt och retorik koppla till hur man kan ha användning av detta inom politik, förhandlingar m.m.
- Arbeta med ordförråd kopplat till egenskaper, förmågor och kompetenser. Hur kan man beskriva sig själv? Studera platsannonser, vilka är vanligt efterfrågade egenskaper/förmågor/ kompetenser
- Skriva om framtida mål och drömmar.

SO

GEOGRAFI

- Globala produktions- och konsumtionsmönster samt flöden av varor och tjänster
- Skapa företag
- Naturresurser lokalt, varför ser vårt näringsliv ut som det gör. Turism.
- Hur arbetar företag med grön omställning/hållbar utveckling?

HISTORIA

- Svenska uppfinnare och uppfinningar, hur har detta påverkat olika yrken eller svenskt näringslivs sammansättning.
- Det lokala näringslivets historia, hur har företagen behövt utvecklats över tid.
- Resonera kring könsfördelningen inom olika yrkesområden.

RELIGION

- Vad är god arbetsmoral?

SAMHÄLL

- Näringslivets sammansättning lokalt- Bjud in näringslivsutvecklare eller HR
- Kvinnligt och manligt- hur ser man på olika yrken
- Skapa företag
- Vårt samhälle- material från UF
- Status bland yrken, olika i olika delar av världen?
- Besök av en politiker- ta fram motioner
- Välfärdssamhällets framväxt, jämförelse mellan olika länder, skillnad mellan offentlig och privat sektor
- Arbetsrätt, fackföreningar, begrepp på arbetsmarknaden.
- Lön, skillnad på lön innan och efter skatt, ingångslön och löneutveckling, vad skapar en hög lön- efterfrågan, utbildning m.m.
- Hur styrs kommunen? Besök kommunhuset
- Undersök i synnerhet vad man inom juridik arbetar med
- Undersök i synnerhet vad man inom ekonomi arbetar med
- Genus, vad beror den könsuppdelade arbetsmarknaden på?

PRAKTISK-ESTETISKT

BILD

- Skapa en företagslogga
- Stereotypa bilder- , bildsök, yrken, skapa en fotosamling av inte stereotypa yrkesrepresentanter
- Göra ett eget spel för en lägre årskurs- design
- arbeten med design, inredning, arkitektur, kläder m.m. och prata om hur man kan jobba med detta.
- Foto-tema arbetsliv, fota yrken i sitt habitat. Utställning på skolan
- Illustrera en bok för lägre åldrar
- Göra en affisch till kommande event t.ex. yrkeslivsmässan
- Göra ett diplom att dela ut till arbetsplatser som tack för skola-arbetslivssamverkan

HKK

- Sätt samman matlådor
- Hushållsbudget- utifrån olika lön, vad prioriterar man.
- Hur sätts skolmatens matsedel samman utifrån näring, ekonomi.
- Laga anpassad mat till en viss åldersgrupp, barn eller äldre
- Endagspraktik i skolkök
- Besök av kock/bagare till undervisningen
- Samverka med livsmedelproducenter lokalt. Se industrin, komma på maträtter av produkter. T.ex. en mjölkproduktion och ost, komma på en förrätt med ost. Ev presentera för en jury från företaget. Koppla till forma en affärsidé

IDROTT

- Ergonomi kopplat till olika yrken. fråga ett företag om vanliga arbetsskador och kom med förslag på anpassade övningar.
- Träna som polisen eller försvaret
- Planera en friluftaktivitet för en lägre årskurs

MUSIK

- Analysera hur musik används i olika reklamsammanhang eller för att framkalla olika sinnesstämningar t.ex. i butik, spa
- Karriärvägar som musiker, musikproducent, regissör, koreograf
- Förskoleturné. Öva in barnlåtar och besök förskolor. ELLER skriv ramsor med rytmer och text.

SLÖJD

- Göra ett eget spel för en lägre årskurs- tillverka spelpjäser, påse för delarna, spelbräde
- Tillverka utklädnadsmaterial för rollekar om olika yrken, dela med sig av till förskolan
- Tillverka leklådor med olika yrkesteman t.ex. sjukhus, byggarbetsplatsen, skolan

MA-NO-TE

MATTE

- Skapa ett företag- Skapa företagets budget, räkna på lönsamhet, moms m.m.
- räkna på arbetslivsinkomst för olika yrken
- Räkna på lön utifrån ob-tillägg, skifttillägg osv.
- Tillsammans med företag ta fram matematikuppgifter kopplade till arbetsplatsen/yrket. Kanske i samband med prao.
- Yreksmatte- finns vissa färdiga material

BIOLOGI

- Hur arbetar företag med grön omställning/hållbar utveckling?
- SKAS- yrken på besök
- Undersök vårddyrken
- Miljöanalysera skolans arbete
<https://www.naturskyddsforeningen.se/skola/undersok-skolan-miljoanalys/>

FYSIK

- Energi, hur arbetar man lokalt med olika energikällor? El-lastbilar. Solceller, undersök närsamhället
- I synnerhet undersök vad ingenjöryrken innebär.

KEMI

- Miljö- hjälpa en arbetsplats i sitt miljöarbete, återvinning, energieffektivisering
- Matsvinn- kopplat till skolmatsalen
- Vattenrening- besök på reningsverket.

TEKNIK

- Teknisk granskning, ihop med historia och industrialiseringen
- Från design till färdig produkt- ihop med bild
- Tillsammans med en hustillverkare/arkitekt- rita upp ett Attefallshus. Design, konstruktionsregler, studiebesök, hur ett hus blir till.
- Göra ett eget spel för en lägre årskurs- skriva ut pjäser i 3d
- I synnerhet undersök vad ingenjöryrken innebär.
- CAD/konstruktion